

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 56. ТОМ 2
ISSUE 56. VOLUME 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 13 від 24.11.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 56. Том 2. – 260 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантук М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Грищенко Л.З.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Заєць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантук Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. ScS., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тиміш Л.І.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; **Тельбак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантук М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2022

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 13 from 24.11.2022)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 56. Volume 2. – 260 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andriev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanysyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhhorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchuk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Department (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevskia** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **L. Tymish** – PhD (History), Associate Professor, Department of the Ukraine's History and Law, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University; **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustyenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category "B") on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category "B") on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category "B") in the area of of Historical Sciences (032 - History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

УДК 811.111'42:791.43

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/56-2-28>**Тетяна ЛУК'ЯНЕЦЬ,***orcid.org/0000-0001-6956-8161**кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри української та іноземних мов
Національного університету фізичного виховання і спорту України
(Київ, Україна) tetianalukyanets@gmail.com***Галина ЛУК'ЯНЕЦЬ,***orcid.org/0000-0002-6244-3523**кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування
Національного університету харчових технологій
(Київ, Україна) galyalukyanets@gmail.com*

САМОСВІДОМІСТЬ ЯК СКЛАДОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ: ДОСВІД ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АНАЛІЗУ

Статтю присвячено дослідженню самосвідомості як невід'ємного компоненту структури особистості, або інакше її суб'єктивного ставлення до зовнішнього світу через безпосереднє відчуття себе як частини певної спільноти. З'ясування соціокультурної специфіки формування і реалізації міжкультурної комунікативної компетенції у ході фізичного виховання дозволяє окреслити вплив позитивної міжнародної взаємодії на ціннісні орієнтири фізично активної молоді. Дихотомія внутрішнього сприйняття і зовнішнього продукування культурного значимого соціального досвіду є основою виокремлення ключових категорій самосвідомості: самопізнання, самооцінки і самореалізації. Останні можливо співвіднести із концептуальними метафорами, вербалізованими в українських і англомовних прислів'ях і приказках. Зокрема, метафора ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ ЗДОРОВ'Я експлікує цінність фізичного, психоемоційного й соціального стану особи для успішного виконання щоденних завдань у межах міжкультурної соціальної взаємодії. Концептуальна метафора ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ НАСОЛОДА характеризує фізичне виховання як пізнавальну духовно-практичну діяльність, цінність якої полягає в радості від залучення до рухової діяльності. ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ СОЦІАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ підтверджує, що суспільний успіх для фахівців сфери спорту – це часто реалізований професійний і особистісний потенціал у фізичному вихованні.

Проаналізовані концептуальні метафори виявляють сутність самосвідомості фізично активної молоді через усвідомлення важливості реалізації рухового потенціалу людини в рамках успішної міжкультурної комунікації взаємодії. Коли особа відчуває себе важливою частиною української та світової спортивної спільноти, у неї одночасно виникають почуття особистої гідності, як усвідомлення значущості культурного та фізичного саморозвитку, та відчуття приналежності через соціальне визнання досягнень серед однодумців.

Ключові слова: самосвідомість, самопізнання, самооцінка, самореалізація концептуальні метафори.

Tetiana LUKIANETS,*orcid.org/0000-0001-6956-8161**Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of Ukrainian and Foreign Languages Department
National University of Food Technologies
(Kyiv, Ukraine) tetianalukyanets@gmail.com***Halyna LUKIANETS,***orcid.org/0000-0002-6244-3523**Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of Department of Foreign Languages for Professional Use
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
(Kyiv, Ukraine) galyalukyanets@gmail.com*

SELF-AWARENESS AS A COMPONENT OF GLOBAL COMMUNICATION COMPETENCE: LINGUISTIC AND COGNITIVE ANALYSIS

The article is devoted to the study of self-awareness as an integral component of the personality structure, or otherwise, their subjective attitude to the world around through self-identification as a member of a certain community. Clarifying

the socio-cultural specifics of formation and implementation of global communication competence in the course of physical education allows us to outline the influence of positive international interaction on values of physically active youth. The dichotomy of internal perception and external production of culturally significant social experience is the basis for distinguishing key categories of self-awareness, namely, self-knowledge, self-evaluation, and self-implementation. The latter can be correlated with conceptual metaphors verbalized in Ukrainian and English proverbs and sayings. In particular, the metaphor PHYSICAL ACTIVITY IS HEALTH explains the value of a person's physical, psycho-emotional and social state for successful performance of daily tasks within the framework of cross-cultural social interaction. The conceptual metaphor PHYSICAL ACTIVITY IS PLEASURE characterizes physical education as a cognitive, mental and practical activity, the value of which lies in the joy of engagement in motor activity. PHYSICAL ACTIVITY IS SOCIAL ACHIEVEMENT confirms that social success for sports professionals is often professional and personal potential implemented in physical education.

The analyzed conceptual metaphors reveal the essence of self-awareness of physically active youth via focusing on the importance of implementing a person's motor potential within the framework of successful intercultural communication and interaction. When a person feels that he/she is an important part of the Ukrainian and world sports community, s/he simultaneously expresses feelings of personal dignity, such as awareness of cultural and physical self-development importance, as well as a sense of belonging through social recognition of achievements among like-minded people.

Key words: *self-awareness, self-cognition, self-evaluation, self-implementation, conceptual metaphors.*

Постановка проблеми. У парадигмі сучасних освітніх студій, які спрямовані на комплексне дослідження фізичного виховання як поступального, багатостороннього й актуального процесу отримання знань, розвитку фізичних умінь і навичок здобувачами освіти усіх рівнів, безсумнівним видається факт взаємовпливу культури у широкому понятті та складових елементів навчання і виховання особистості на перетині модусів їх формування та функціонування у суспільно-історичному контексті (Kempf-Leonard, 2004). Переосмислення взаємодії культури і фізичного виховання, як процесу і результату набуття сукупності матеріальних і духовних цінностей у межах певного соціуму, виявляє цілий спектр наукових досліджень, що стосуються досвіду адаптації і гармонізації особистістю суспільно-прийнятних цінностей зокрема у галузі фізичної культури і спорту. Залучення досвіду міжнародного спілкування спортсменів як елементу розвитку міжкультурної комунікативної компетенції здобувачів освіти сприяє виокремленню та характеристиці явища *самосвідомості*, тобто усвідомлення індивідом себе як суб'єкта життєтворчості, своїх дій і станів, почуттів і волі (Berardo, 2012) на противагу і/або серед інших суб'єктів та в світі загалом.

Аналіз досліджень. Походження поняття *самосвідомості* бере свій початок ще в давньоіндійському епосі IX століття до нашої ери і неодноразово підлягало переосмисленню його змісту протягом усієї історії людства. На цей час уже існують численні дослідження *самосвідомості* у галузях філософії, культурології, теології, соціології, психології та ін. Вони, зокрема, покликані виявити особливості функціонування суб'єктивного внутрішнього світу особистості у формах самоаналізу і самооцінки (когнітивний аспект психологічних досліджень), самолюбства

й аскези (афективний аспект культурологічних і теологічних теорій особистості), самоконтролю і самодисципліни (регулятивний аспект соціо-психологічних досліджень).

Незалежно від напрямку наукових студій усвідомлення самого себе, або *рефлексію* свідомості загалом розглядають як невід'ємний компонент структури особистості, поєднання сутності її внутрішнього світу і опосередкованого, суб'єктивного відношення до зовнішнього світу через безпосереднє відчуття себе (Kempf-Leonard, 2014). При чому акцент роблять на досягненні балансу між цілісністю і неповторністю індивідуальної особистості та її суспільно значимою активною позицією в ході життєдіяльності. Таким чином, стає очевидним, що самосвідомість може виявлятися лише у міжособистісних відносинах у процесі суспільної діяльності. Тому її основні ознаки також узагальнюють за допомогою бінарних опозицій, як-от: внутрішній світ – зовнішній світ; індивідуальність – загальність; унікальність – суспільність (Deardorff, 2006 : 241). Прикладний аспект аналізу самосвідомості реалізується через окреслення її функціональних характеристик, серед яких варто зазначити *інтегративно-пізнавальну функцію*, коли процес духовного саморозвитку ініціюється особистістю як носієм і творцем суспільних відносин, *ціннісно-орієнтовану функцію*, коли відбувається усвідомлення особистістю неповторності свого духовного світу у контексті актуальних соціально-прийнятних цінностей, і *діяльнісну, самореалізуючу функцію*, як самооцінку особистості як суб'єкта спілкування і суспільної діяльності. Узагальнення результатів численних наукових розвідок щодо структури особистості також дозволяє виокремити ключові категорії самосвідомості: самопізнання, самооцінку і самореалізацію.

Поєднання соціально-культурної та ціннісної складових у дослідженні поняття самосвідомості

виявляється доречним, оскільки дозволяє проаналізувати, коли і яким чином розвиток міжкультурної комунікативної компетенції особистості стає чинником регулювання міжособистісних взаємовідносин на певному етапі суспільного розвитку загалом та фактором саморозвитку окремого індивіда у соціальному оточенні зокрема. Виокремлення цінностей, релевантних фізичному вихованню, є актуальним, адже здатне показати з одного боку процес трансформації сприйняття особистістю себе в сучасному суспільстві, а з іншого, зміну бачення ролі фізичної активності і спорту серед громадськості.

Мета статті полягає в з'ясуванні психосоціальної природи самосвідомості через розкриття лінгвокогнітивних процедур активації емоціогенного ціннісного знання у процесі фізичного виховання молоді. Мета роботи передбачає вирішення таких завдань: 1) з'ясування ключових ознак міжкультурної комунікативної компетенції у галузі фізичної культури і спорту; 2) класифікація суспільно-культурних цінностей як ознак самосвідомості, які породжуються у ході фізичного виховання; 3) окреслення мовленнєвої реалізації цих цінностей у прислів'ях і приказках за допомогою інструментацію теорії концептуальних метафор.

Виклад основного матеріалу. *Глобальна компетенція* або *міжкультурна комунікативна компетенція* – це загальний термін на позначення комунікативних навичок продуктивного функціонування особи у світовому співтоваристві, її здатності релевантно інтерпретувати національний і міжнародний культурний досвід для успішної соціалізації (Berardo, 2012). Для фахівців галузі спорту важливо володіти здатністю використовувати отримані професійні знання та здобуті навички, розкриваючи свої соціокультурні якості таким чином, щоб вони сприяли професійній діяльності. Зокрема, мова йде про реалізацію діяльній функції самосвідомості за допомогою усвідомлення і оцінки спортивним фахівцем свого соціального статусу, тобто свого місця у системі соціально-економічних відносин, а також свого соціально-етичного образу як рольової моделі цієї суспільно значущої галузі.

Міжкультурна компетенція не лише сприяє соціалізації спеціаліста, але й є її продуктом. Тому розглядаємо її через дихотомію *внутрішнього сприйняття* і *зовнішнього продукування* культурного значимого соціального досвіду.

До першої категорії відносимо *ставлення та цінності* особистості, набуті протягом життя (Berardo, 2012). Відтак, позитивне ставлення до спорту, зароджене з раннього дитинства, сприяє

розвитку таких якостей, як дисциплінованість, справедливість, працелюбність, наполегливість. Доведено, що атлети, які знають специфіку спорту зсередини, високо цінують не лише свої досягнення, але й напрацювання інших, považають правила і вимоги спортивної гри. Порівняння спортивних результатів українських команд та команд з інших країн на міжнародній арені дозволяє їх гордитися своїми співвітчизниками у випадку перемоги, або ж прагнути до кращого – у випадку поразок. Загалом, різноманітний досвід міжнародного спілкування є підґрунтям розвитку їхньої міжкультурної компетенції, яка в свою чергу дозволяє подолати багато негативних стереотипів, які існують у нашій країні щодо спорту.

Розвиток усіх вищезазначених цінностей є експлікацією самосвідомості фахівців сфери спорту як складника міжкультурної комунікативної компетенції. Знання про власну культуру, розуміння національної ментальності, традицій, соціально прийнятної поведінки, моральних норм (Berardo, 2012) не тільки дозволяють спортсменам ідентифікувати себе як членів українського соціуму, але також дають підставу для порівняння з іншими народами та побудови зовнішніх установок.

Зовнішнє продукування культурного значимого соціального досвіду є діяльним компонентом міжкультурної компетенції [6, с. 166]. Позитивні глобальні цінності, сформовані в дитинстві, переростають у сталу соціально прийнятну поведінку особи, яка згодом трансформується з ігор або захопленнь аматорського рівня у професійну діяльність, наприклад заняття спортом у спеціалізованих навчальних закладах, участь у змаганнях та олімпіадах, вибір ЗВО спортивного профілю для здобуття вищої освіти. Освітній процес, який у першу чергу спрямований на функціональний розвиток організму, навчання важливим руховим вмінням і навичкам, сприяє позитивному відношенню спортсмена до самого себе. До того ж, активний стиль життя окремих представників соціальної групи спортсменів та залучення їх у спортивну освіту й науку реалізує ціннісно-орієнтований потенціал самосвідомості особистості як суспільно важливого носія і творця культурних цінностей. Таким чином, професійна діяльність як експліцитний елемент міжкультурної комунікативної компетенції сприяє перетворенню конкретних дій на внутрішні переконання, розвиваючи самосвідомість через самопізнання і самооцінку.

Методологія дослідження. З'ясування особливостей вербального втілення цінностей фахівців сфери фізичної культури можливе за допомогою використання лінгвістичної методики

реконструкції концептуальних метафор. Теорію концептуальної метафори, а також методологію її ідентифікації було ґрунтовно викладено в книзі Г. Лакоффа та М. Джонсона “Метафори, якими ми живемо” ще в 1980 р. (Lakoff, 2003). Відтоді її розвивали численні дослідники багатьох мов і літературних жанрів. Однак суть цієї теорії залишається незмінною: концептуальні метафори служать для пояснення складних і/або абстрактних ідей простими термінами в рамках процесу так званого відображення. Концептуальна метафора взаємодіє з цільовим і вихідним концептами або доменами (Stockwell, 2002). Цільовий концепт/домен, зрозумілий за допомогою метафори, є концептуальним референтом. Вихідний концепт/домен порівняно з ним є концептуальним корелятом. Референт і корелят повинні належати до різних концептуальних просторів, тобто вони повинні бути розведені в думці. При порівнянні референта з корелятом відбувається перехресне відображення: певні характеристики кореляту проєктуються на певні характеристики референта. Метафоричне відображення пов’язане з наслідками або висновками, іншими словами, ті компоненти корелятивної області, які безпосередньо не з’являються в метафорі, можуть бути отримані з неї.

Результати дослідження. У нашому дослідженні ми беремо до уваги теорію концептуальної метафори як лінгвокогнітивний інструмент ідентифікації цінностей фізичного виховання, які експліцитно та імпліцитно вербалізовані в прислів’ях і приказках. Ми вважаємо, що усі цінності можна умовно поділити на 3 категорії відповідно до сфер самоусвідомлення особистості, як-от: фізичного, емоційного, соціального, – і проаналізувати за допомогою концептуальних метафор ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ ЗДОРОВ’Я; ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ НАСОЛОДА; ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ СОЦІАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ. Розглянемо їх детальніше.

Концептуальна метафора ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ ЗДОРОВ’Я реконструйована із українських прислів’їв “В здоровому тілі – здоровий дух”, “Здоровому все здорово”, “Здоровому все на здоров’я йде”, “Здоров’я – всьому голова”, “Хто спортом займається, той сили набирається” та англійських відповідників “Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise” “A sound mind in a sound body”. Вона традиційно містить у собі джерело ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ як навчальну соціальну та фізичну діяльність, організовану за встановленими правилами для певної групи людей з метою фізичного розвитку, набуття життєво важливих рухових вмінь і

навичок. Остання виявляється цільовою сферою ЗДОРОВ’Я як поєднання фізичного, психічного/емоційного та соціального стану особи, за якого вона здатна успішно виконувати щоденні завдання у межах соціальної взаємодії. У цьому контексті відбувається перехресне метафоричне відображення, коли світ спорту і фізичної діяльності перетинається з кооперативними принципами існування людського суспільства. Відтак, фокус зміщується на концепцію суспільної користі, яка далі уточнюється як цінність єдності здорової особистості із суспільством.

Концептуальна метафора ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ НАСОЛОДА активує цінності радості і задоволення від повсякденного життя через прислів’я

“Доки здоров’я служить, то чоловік не тужить”, “Весела думка – половина здоров’я”. “Хочеш добре виглядати, не треба нервувати”, “Хто любить спорт, той здоровий і бадьорий”, “Only exercise can remove all kinds of doubts”, “Eat well, be active, feel good about yourself”. Вона взаємодіє з цільовим і вихідним доменами, коли порівняння характеристик фізичних дій і емоційного стану особи приводить до експлікації феномену радості, як найвищої емоційно-естетичної цінності суспільної взаємодії. Тоді фізичне виховання здатне підніматися до рівня пізнавальної духовно-практичної діяльності як необхідного компоненту структури самосвідомості особистості і розвитку цінностей старанності, уваги та відданості обраному виду діяльності. У випадку отримання позитивного досвіду спілкування з іноземцями на професійні теми під час тренувань говоримо про визнання спортсменами культурного різноманіття інших етнічних груп в міжнародному академічному середовищі (Маленко, 2020 : 55). Тоді розглянута концептуальна метафора виходить за межі саморозвитку особистості, а радше розглядається як шанс культурного збагачення і естетичної насолоди за допомогою фізичної діяльності.

Концептуальна метафора ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЦЕ СОЦІАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ вербалізується у таких прислів’ях українського соціуму, як “Міцний тілом – багатий і справою”, “Хто вправно б’є по м’ячу, тому все по плечу”, а також англійських приказках “Good health is above wealth”, “Life is in motion”, “Exercise is the source of successful life”. Референт ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ і корелят СОЦІАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ належать до різних концептуальних просторів у тому аспекті, що перший ставить у фокус уваги власне фізичні рухи особи, її рухові навички і вміння, а другий –

інші елементи професійної чи соціально значущої діяльності. При порівнянні референта з корелятом відбувається перехресне відображення, коли висока якість фізичного розвитку проектується на суспільний успіх, здатність особи реалізувати свій професійний і особистісний потенціал у процесі суспільних взаємовідносин в сфері фізичної культури і спорту. Зокрема, досвід міжнародного спілкування також сприяє усвідомленню сфери спорту як змагального, висококонкурентного виду професійної діяльності (Whitehead, 2007:241), а також формуванню відповідних цінностей ввічливості, гідності та самоповаги, що мають позитивне конотативне забарвлення.

Висновки. З огляду на проведений лінгвокогнітивний аналіз варто зазначити, що концептуальні

метафори, репрезентовані у народній мудрості, дозволяють експлікувати основні цінності фізичного виховання на трьох рівнях: фізичному, емоційному і соціальному, – співвідносні із категоріями такими самосвідомості, як самопізнання, самооцінка і самореалізація. Вони виявляють сутність самосвідомості спортивної молоді через розуміння цінності професійної реалізації в межах успішної соціальної взаємодії, усвідомлення самого себе, своєї особистої унікальності, неповторності свого духовного світу у системі установлених соціальних закономірностей. Всі разом цінності фізичного виховання сприяють виникненню загальних почуттів гідності і приналежності, коли особа відчуває себе важливою частиною української та світової спортивної спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Маленко О. Проблеми професійно-орієнтованого викладання іноземної мови при підготовці фахівців сфери фізичного виховання і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2020. Вип. 4(124). С. 55–58.
2. Berardo, K. & D. Deardorff. *Building Cultural Competence: Innovative Models and Activities*, Stylus, Sterling, VA, 2012.
3. Deardorff, D. Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization, *Journal of Studies in International Education*, 10(3), 2006, 241–366.
4. Kempf-Leonard. *The encyclopedia of social measurement*, 2004.
5. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 2003. 242 p.
6. Stockwell P. *Cognitive Poetics: An Introduction*. London: Routledge, 2002. 208 p.
7. Whitehead, M. Physical literacy: Philosophical considerations in relation to developing a sense of self, universality, and propositional knowledge. *Sport, Ethics, and Philosophy*, 1(3), 2007, 281–298.

REFERENCES

1. Malenko O. Problemy profesiino-orientovanoho vykladannia inozemnoi movy pry pidhotovtsi fakhivtsiv sfery fizychnoho vykhovannia i sportu. [Scientific journal of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Ser. 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)]. 2020. Issue 4(124). pp. 55–58 [in Ukrainian].
2. Berardo, K. & D. Deardorff. *Building Cultural Competence: Innovative Models and Activities*, Stylus, Sterling, VA, 2012.
3. Deardorff, D. Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization, *Journal of Studies in International Education*, 10(3), 2006, 241–366.
4. Kempf-Leonard. *The encyclopedia of social measurement*, 2004.
5. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 2003. 242 p.
6. Stockwell P. *Cognitive Poetics: An Introduction*. London: Routledge, 2002. 208 p.
7. Whitehead, M. Physical literacy: Philosophical considerations in relation to developing a sense of self, universality, and propositional knowledge. *Sport, Ethics, and Philosophy*, 1(3), 2007, 281–298.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Оксана ДАНІЛЄВСЬКА, Віолета МАРЄВА БОЙОВІ ТРАДИЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ: ПОЧЕСНІ НАЙМЕНУВАННЯ БРИГАД ПОВІТРЯНИХ СИЛ.....	4
Нармин Мубариз КАМИЛОВА ПРИМЕНЕНИЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ КОМПОЗИТОРОВ АЗЕРБАЙДЖАНА В УЧЕБНИКАХ ПО ПРЕДМЕТУ «МУЗЫКА» I-IX КЛАССОВ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....	10
Богдан ПАСКА БОРІТЬБА ПЕДАГОГА ВОЛОДИМИРА АНДРУШКА (1929–2012) ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО ОКУПАЦІЙНОГО РЕЖИМУ.....	17
Oleh RETRECHKO, Viktoriia TELVAK, Vasyl PEDYCH IDEOLOGICAL FOUNDATIONS OF OLD RUTHENIAN CHRONICLES IN THE HRUSHEVSKY HISTORIOGRAPHER'S RECEPTION.....	24

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Альона ЛЕТЯГА «ДРАМАТУРГІЯ» ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ У НОВІТНЬОМУ ДИЗАЙНІ.....	30
Світлана ЛИСЮК ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ.....	37
Ольга ЛОЗИНСЬКА ВІЗІЯ, МІСІЯ І СЕНСИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ КЛАСИЧНОЇ МУЗИКИ В УКРАЇНІ: НА ПРИКЛАДІ ФЕСТИВАЛЮ LVIVMOZART ТА ФОРМАЦІЇ NOVAOPERA.....	43
Христина НАГОРНЯК ТВОРЧА ТА ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ МИСТЕЦЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «НА С ІМ».....	50
Аліна ОКАРА КЕРАМІЧНІ МЕБЛІ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ПРОСТОРУ.....	54
Анетта ОМЕЛЬЧЕНКО, Лариса ОРОНОВСЬКА, Олег КОЛУБАЄВ СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ВИВЧЕННІ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ЗВО.....	59
Ярослав ОСИПЕНКО СПЕЦИФІКА СВЯТКУВАННЯ «МАЛАНКИ» НА БУКОВИНІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....	65
Ігор ПЕЧЕРАНСЬКИЙ, Олександр МОТЛЯХ ПЛАН «ІСПАНІЯ, АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ХАБ ЄВРОПИ» В КОНТЕКСТІ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	71
Marharyta PUNASHENKO GLASS BIJOUTERIE IN SAMPLES OF ANTIQUE CRIMEAN ART FROM MUSEUM COLLECTIONS OF UKRAINE AND RUSSIA.....	78
Валерій ШАФЕТА, Володимир ТКАЧУК, Валентин КАСЬЯНОВ, Андрій ДУШНИЙ ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕСТРАДНОГО КОНТЕНТУ НА ПРИКЛАДІ АНСАМБЛЕВОГО МУЗИКУВАННЯ ЗА УЧАСТІ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ХХ СТОЛІТТІ.....	87

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Олена ДОЦЕНКО БАГАТОМОВНІСТЬ УКРАЇНИ: ДИСКУРС ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	96
--	----

Ірина ДУБРОВСЬКА ЗООНІМИ В РОМАНІ Е. М. РЕМАРКА «ТРИ ТОВАРИШІ».....	104
Марина КАЗАНДЖИСВА, Євгенія БУРНОС ЛІНГВІСТИЧНІ УНІВЕРСАЛІЇ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОГО ФІЛОЛОГІЧНОГО КРУГОЗОРУ.....	109
Юлія КАРАЧУН, Наталія ОМЕЛЬЧЕНКО АНГЛОМОВНІ НЕОЛОГІЗМИ В СУЧАСНИХ ТЕКСТАХ З МЕДИЦИНИ.....	116
Юлія КАРАЧУН, Юрій ПІВЕНЬ КВАЗІРЕАЛІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА НАУКОВО-ФАНТАСТИЧНОГО ТЕКСТУ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДІВ ТВОРІВ РЕЯ БРЕДБЕРІ «451° ЗА ФАРЕНГЕЙТОМ», «СЕРПЕНЬ 1999: ГОСТІ З ЗЕМЛІ», «ЛЮТИЙ 1999: ІЛЛА» ТА «СЕРПЕНЬ 2026: ДОЩІ ВИПАДАЮТЬ» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ).....	122
Наталія КАРІКОВА ПРО ДВА ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ.....	130
Уляна КЕЦИК-ЗІНЧЕНКО, Тетяна ПОМІРКОВАНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У РІЗНОРІВНЕВИХ ГРУПАХ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ЗВО.....	135
Ольга КИРИЛЮК АСОЦІАТИВНО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «СВРОІНТЕГРАЦІЯ» В МОВНІЙ СВІДОМОСТІ МЕШКАНЦІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ УКРАЇНИ.....	142
Інна КОЗУБАЙ СЛЕНГ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ. ЛЕКСИЧНІ ТА СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ.....	149

ПЕДАГОГІКА

Людмила КОЛБІНА ДІАГНОСТИКА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	154
Ліна КОТОВА, Євгенія ЧЕРНЯК, Іван ГЕРНІЧЕНКО ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	160
Оксана КРУГЛИК, Олександр ГОРЛАЧОВ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ УСНОГО ТА МІМІКО-ЖЕСТОВОГО МОВЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	168
Чжан ЛІАН УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КИТАЇ.....	176
Тетяна ЛУК'ЯНЕЦЬ, Галина ЛУК'ЯНЕЦЬ САМОСВІДОМІСТЬ ЯК СКЛАДОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ: ДОСВІД ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АНАЛІЗУ.....	182
Світлана ЛУК'ЯНЧУК, Марина КОМОГорова СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	187
Лариса МАСЛОВА, Світлана МУДРИНИЧ РОЛЬ ЛЕКСИЧНОГО ПІДХОДУ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	193
Айпара Джабраил МАХМУДОВА РОЛЬ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ УЧАЩИХСЯ В ПРИОБРЕТЕНИИ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ И ФОРМИРОВАНИИ НАВЫКОВ ПО ХИМИИ.....	200
Нармина Сейфалы кызы МИРЗАЛИЕВА ВЛИЯНИЕ СЕМЕЙНЫХ ОТНОШЕНИЙ НА ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТИ ПОДРОСТКА.....	206
Марія НАКОНЕЧНА, Любов ДОЛЬНІКОВА КОМПОНЕНТИ, КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БУДІВЕЛЬНИКІВ.....	212

Наталія ОВЧАР АКТИВІЗАЦІЯ ЗАГАЛЬНО НАВЧАЛЬНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ.....	218
Ольга ОСАУЛЬЧИК РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРІВ В ІНТЕРАКТИВНО-ОРГАНІЗОВАНОМУ ДИСТАНЦІОНОМУ ФОРМАТІ НАВЧАННЯ.....	223
Леся ОХРИМЕНКО ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	229
Олена ПЕРЕВЕРЗЄВА МЕТОДИ ОСВОЄННЯ ДИРИГЕНТСЬКОГО ЖЕСТУ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА.....	233
Віталій ПОЛИВАНЮК МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ У СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ.....	239
Євгенія ПОСТИКІНА «ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ» ВИКЛАДАЧА ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	247

CONTENTS

HISTORY

Oksana DANILYEVSKA, Violeta MARAYEVA COMBAT TRADITIONS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE: HONORARY NAMES OF AIR FORCE BRIGADES.....	4
Narmin Mubariz KAMILOVA APPLICATION OF WORKS OF COMPOSERS OF AZERBAIJAN IN TEXTBOOKS ON THE SUBJECT "MUSIC" OF GRADES I-IX FROM THE POINT OF VIEW OF MILITARY-PATRIOTE EDUCATION.....	10
Bohdan PASKA THE STRUGGLE OF TEACHER VOLODYMYR ANDRUSHKO (1929–2012) AGAINST THE SOVIET OCCUPATION REGIME.....	17
Oleh PETRECHKO, Viktoriia TELVAK, Vasyl PEDYCH IDEOLOGICAL FOUNDATIONS OF OLD RUTHENIAN CHRONICLES IN THE HRUSHEVSKY HISTORIOGRAPHER'S RECEPTION.....	24

ART STUDIES

Alona LETIAHA "DRAMATURGY" OF GOAL ACHIEVEMENT IN THE LATEST DESIGN.....	30
Svitlana LYSYUK INCLUSIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF ART SCHOOLS.....	37
Olha LOZYNSKA VISION, MISSION AND MEANINGS OF MODERN CLASSICAL MUSIC MANAGEMENT IN UKRAINE (ON THE EXAMPLE OF THE LVIVMOZART FESTIVAL AND THE NOVAOPERA FORMATION).....	43
Khrystyna NAHORNIAK ARTISTIC CREATIVE AND EXHIBITION ACTIVITIES OF THE ASSOCIATION "NA S IM".....	50
Alina OKARA CERAMIC FURNITURE IN THE CONTEXT OF MODERN SPACE FORMATION	54
Anetta OMELCHENKO, Larysa ORONOVSKA, Oleg KOLUBAYEV CURRENT APPROACHES IN THE STUDY OF MUSIC PEDAGOGY IN CALL.....	59
Yaroslav OSYPENKO SPECIFICITY OF THE «MALANKA» CELEBRATION IN BUKOVINA: HISTORY AND PRESENT.....	65
Ihor PECHERANSKYI, Oleksandr MOTLYAH PLAN "SPAIN, AUDIOVISUAL HUB OF EUROPE" IN THE CONTEXT OF THE PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF THE EUROPEAN AUDIOVISUAL INDUSTRY IN THE XXI CENTURY.....	71
Marharyta PUHACHENKO GLASS BIJOUTERIE IN SAMPLES OF ANTIQUE CRIMEAN ART FROM MUSEUM COLLECTIONS OF UKRAINE AND RUSSIA.....	78
Valeriy SHAFETA, Volodymyr TKACHUK, Valentin KASYANOV, Andriy DUSHNIY HISTORICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF UKRAINIAN POPULAR CONTENT ON THE EXAMPLE OF ENSEMBLE MUSICING WITH THE PARTICIPATION OF FOLK INSTRUMENTS IN THE XX CENTURY.....	87

LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Olena DOTSENKO UKRAINIAN MULTILINGUALISM: A DISCOURSE OF THE LEGISLATIVE REGULATION.....	96
--	----

Iryna DUBROVSKA ZOONYMS IN THE NOVEL OF E.M. REMARQUE «THREE COMRADES».....	104
Maryna KAZANDZHYIEVA, Yevheniia BURNOS LINGUISTIC UNIVERSALS AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL PHILOLOGICAL OUTLOOK.....	109
Yuliia KARACHUN, Nataliia OMELCHENKO ENGLISH NEOLOGISMS IN MODERN MEDICAL TEXTS.....	116
Yuliia KARACHUN, Yuriy PIVEN QUASI-REALIAS AS AN INTEGRAL PART OF SCIENCE-FICTION TEXT AND THE PROBLEMS OF THEIR TRANSLATION (ON THE MATERIAL OF TRANSLATIONS INTO UKRAINIAN OF RAY BRADBURY'S WORKS "FAHRENHEIT 451", "AUGUST 1999: THE EARTH MEN", "FEBRUARY 1999: YLLA" AND "AUGUST 2026: THERE WILL COME SOFT RAINS").....	122
Nataliia KARIKOVA ON TWO PERIODS OF DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN LANGUAGE: HISTORICAL PARALLELS.....	130
Uliana KETSYK-ZINCHENKO, Tetiana POMIRKOVANA THE DIFFERENTIATION OF ENGLISH TEACHING IN MULTI-LEVEL GROUPS OF NON-LINGUISTIC FACULTIES.....	135
Olha KYRYLIUK ASSOCIATIVE-SEMANTIC FIELD "EUROINTEGRATION" IN THE LINGUISTIC CONSCIOUSNESS OF RESIDENTS OF THE CENTRAL PART OF UKRAINE.....	142
Inna KOZUBAI SOCIAL MEDIA SLANG. SPECIAL AND STRUCTURAL PECULIARITIES.....	149

PEDAGOGY

Lyudmila KOLBINA DIAGNOZING FUTURE SPEECH THERAPISTS' READINESS FOR INNOVATIVE ACTIVITY.....	154
Lina KOTOVA, Yevheniia CHERNIAK, Ivan HERNICHENKO PECULIARITIES OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF STUDENTS WITH THE HELP OF PROJECT TECHNOLOGIES.....	160
Oksana KRUHLYK, Oleksandr HORLACHOV FEATURES OF THE PERCEPTION AND USE OF ORAL AND MIMIC-GESTURE SPEECH IN THE PROCESS OF IDENTIFYING PEOPLE WITH HEARING IMPAIRMENTS.....	168
Zhang LIANG QUALITY MANAGEMENT OF PHYSICAL EDUCATION IN CHINA.....	176
Tetiana LUKIANETS, Halyna LUKIANETS SELF-AWARENESS AS A COMPONENT OF GLOBAL COMMUNICATION COMPETENCE: LINGUISTIC AND COGNITIVE ANALYSIS.....	182
Svitlana LUKIANCHUK, Maryna KOMOGOROVA THE SYSTEM OF EXERCISES FOR THE LEXICAL SKILLS FORMATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS AT THE ENGLISH LESSON.....	187
Larysa MASLOVA, Svitlana MUDRYNYCH THE ROLE OF THE LEXICAL APPROACH IN THE LINGUISTIC PERSONALITY FORMATION BY MEANS OF A FOREIGN LANGUAGE.....	193
Aypara Jabrayil MAHMUDOVA THE ROLE OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS IN ACQUISITION OF THEORETICAL KNOWLEDGE AND FORMATION OF SKILLS IN CHEMISTRY.....	200
Narmina Seyfaly MİRZALIYEVA INFLUENCE OF FAMILY RELATIONS ON FORMING THE PERSONALITY OF A TEENAGER.....	206
Mariya NAKONECHNA, Lyubov DOLNIKOVA COMPONENTS, CRITERIA AND LEVELS OF FORMATION OF DESIGN COMPETENCE OF FUTURE BUILDERS.....	212

Nataliia OVCHAR ACTIVATION OF GENERAL ACADEMIC SKILLS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS USING SMART TECHNOLOGIES.....	218
Olga OSAULCHYK FORMING CREATIVE POTENTIAL OF MASTER’S STUDENTS IN INTERACTEVELY ORGANIZED DISTANCE LEARNING.....	223
Lesia OKHRIMENKO DIDACTIC PRINCIPLES OF PROFESSIONAL TRAINING OF JUNIOR BACHELORS TO PEDAGOGICAL ACTIVITIES.....	229
Olena PEREVERZEVA METHODS OF LEARNING THE CONDUCTING GESTURE IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE ART TEACHER.....	233
Vitalii POLYVANIUK METHODS OF FORMING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE IN THE MILITARY EDUCATION SYSTEM.....	239
Ievheniya POSTYKINA “PROFESSIONAL MOBILITY” OF A UNIVERSITY TEACHER IN CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING.....	247

НОТАТКИ

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ НАУК:**

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

**HUMANITIES SCIENCE
CURRENT ISSUES:**

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 56. ТОМ 2
ISSUE 56. VOLUME 2**

Редактори-упорядники

Микола Пантюк

Андрій Душиний

Василь Ільницький

Іван Зимомря

Здано до набору 11.11.2022 р. Підписано до друку 25.11.2022 р.

Гарнітура Times New Roman. Формат 64×84/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 30,23. Зам. № 1222/491. Наклад 300 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Телефони: +38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.